

Honza Řepka během svého vystoupení na FOLKtime Párty položil otázku: "*Jak je možné, že na koncert Vladimíra Mertvy či Jiřího Smrže přijde na každý maximálně deset lidí?*"

Zkusme na Honzovu otázku odpovědět. Písně obou jmenovaných jsou zpívanou a velmi krásnou poezií. Udělejte anketu, kolik lidí má v knihovně, má-li vůbec nějakou, knihu jakýchkoli veršů?

Kořeny zájmu či nezájmu o tuto část literatury jsou v první řadě v nás samých. Jsou v rodině, v níž jsme vyrůstali, i ve škole, kterou jsme absolvovali. Jen si vzpomeňme, kdo a jak nás učil český jazyk. Mohu říci, že v této oblasti mi mí učitelé vesměs nepomohli. Nemohu to svádět jen na zákaz se jen i zmínit o řadě spisovatelů i básníků. Kdo chtěl, nacházel. Jistě, většině z nás zůstala dlouho utajena jména jako Jakub Deml, Jan Zahradníček či Bohuslav Reynek, ta byla objevena později. Vyrůstal jsem v knihovně plné Karla Čapka i Jaroslava Seiferta, i nad strojopisnými stránkami veršů Václava Hraběte. Poezie ale nikdy neměla ustláno na růžích, verše byly, až na výjimky, vydávány v malých nákladech. Jen ve zlých dobách hledali lidé sílu i ve verších. Dávaly sílu v době, kdy slovo vlast a vlastenectví nebylo ještě "out", ale byla vlastní celému národu. Verše Seifertovy, Wolkerovy, i verše dalších básníků si lidé recitovali za dráty koncentračních táborů a obrazy Josefa Čapka z období kolem Mnichova mají barvy národní vlajky. Za zdmi komunistických věznic psali krásné verše Jan Zahradníček nebo Ivan Jirous. The Plastic People of the Universe zpívali na texty Egona Bondyho, ústy Vladimíra Mišíka zněl Kainar i Hrabě. Tisíce lidí na Portě ani nedýchaly při recitacích Miroslava Kovářika a písně Karla Kryla, plné poezie, zněly z pásků a pašovaných desek i přes důsledky trestního postihu.

Po nástupu gründerského kapitalismu po roce 1989 není čas na děti, odkázané na obrazovky počítačů. Učitelé, přezíraní pod názvem "socky", jsou stíháni řadou reforem s tím, že by měli v rámci "tržního mechanismu" naučit vše, co nestihnou vytížení rodiče. Život zrychlený technikou se pomalu obrací proti svým tvůrcům. Staří a handicapovaní lidé jsou přítěží zkracující financování sportovních stánků pro koncerty dobře placených celebrit i sportovních gladiátorů. Vítězí kult peněz, kult mládí, rychle vycházejících a stejně rychle uhasínajících hvězdiček.

A přesto Slunce i Měsíc vychází a zapadá stále stejně a jsme pořád ti samí lidé, jakými byli naši rodiče, se stejnými slabostmi a chybami.

Čtení poezie či její poslech ve zhudebněné podobě se nedá nařídít, k němu je třeba vychovat.

Málo nás?

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Čtvrtek, 24 Duben 2008 03:00

Klíč a cesta k ní jsou dány našim citem. Je v každém z nás, a pokud jej předáme našim dětem, bude nás i víc než oněch deset, byť asi jen o pár spřízněných duší.